

Секція 1

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРАВООХОРОННИХ СТРУКТУР

УДК 37.035.6.94.13(477)

Валентина Іванівна МІРОШНІЧЕНКО,

*начальник кафедри теорії та історії держави і права
та приватно-правових дисциплін Національної академії
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький),
доктор педагогічних наук, доцент*

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ- ПРИКОРДОННИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Висвітлено основні засади патріотичного виховання майбутніх офіцерів-прикордонників у сучасних умовах. Звернуто увагу на необхідності робити акцент на прикладах прояву патріотизму сучасними прикордонниками.

Патріотичне виховання є пріоритетним напрямком виховання у національній системі вищої освіти, у тому числі військової. Його актуальність зумовлюється як процесом відродження нації, так і тими суттєвими змінами, що відбулися у нашій державі за останні роки, пов'язаними з анексією Криму, бойовими діями та проведенням антитерористичної операції на Сході країни.

Виховати патріотів – значить підготувати підростаюче покоління до виконання функцій захисника Батьківщини, сформувати у молоді готовність трудитися для своєї держави і підносити її міжнародний авторитет, виховати громадянську гідність, чесність, мужність. Особливо актуальними є ці слова по відношенню до представників прикордонного відомства. Адже призначення прикордонника – забезпечувати недоторканність державного кордону, охороняти та обороняти кордони України.

Різноманітні аспекти проблеми патріотичного виховання перебувають в центрі уваги О. Абрамчук, М. Боришевського, І. Бега, О. Вишневського, Т. Гавлітіної, О. Гевко, О. Жаровської, А. Максютова, Т. Маланюка, Г. Шевченко та ін. Педагогічні особливості патріотичного виховання військовослужбовців висвітлено у дослідженнях І. Грязнова, В. Дзюби, Ю. Красильника, О. Кириченка, Л. Романишиної, В. Ягупова. Проведений аналіз наукових джерел свідчить про неоднозначність трактування поняття «патріотичне виховання», водночас надає можливість виокремити суттєві риси патріотичного виховання майбутніх

офіцерів-прикордонників з урахуванням специфіки їх оперативно-службової діяльності.

Патріотичне виховання розпочинається з формування патріотичних поглядів. Знання про минуле і сучасне України, складають ядро патріотичної свідомості і служать механізмом, який регулює і спрямовує діяльність особистості. Але, ми переконані, що засвоєння знань – це тільки початок патріотичного виховання, яке обов'язково передбачає втілення їх у вчинок, у практичну діяльність. У процесі діяльності знання перетворюються у переконання, ставлення особистості до минулого і сучасного України, у вміння та готовність діяти.

Патріотичне виховання майбутніх офіцерів-прикордонників ми визначаємо як діяльність, яка впливає з потреб національного життя, процесів, які відбуваються в державі, у тому числі в прикордонному відомстві. Його результатом є патріотична вихованість як інтегральна якість особистості офіцера-прикордонника, що виявляється в його діях на основі національно-патріотичних цінностей, вірності Військовій присязі, повазі до національних та прикордонних символів, урахуванні принципів верховенства права, готовності захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Підвищення рівня довіри населення до Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ) та її особового складу, зміцнення засад національно-патріотичного виховання та головних чеснот прикордонників (обов'язку, мужності, бойового братерства, доброчесності) визначено одним із основних напрямів розвитку ДПСУ у 2017 році. Зрозуміло, що досягти цього можливо лише цілеспрямованою і систематичною роботою, у процесі якої використовуються найрізноманітніші засоби виховання (суспільно-корисна діяльність, слово про людину-патріота, приклад прояву патріотизму тощо).

Сьогодні, в непростих бойових умовах, під кулями і «Градами» терористів та іноземних найманців, ціною власного життя, прикордонники, стають на заваді штучного розколу країни, демонструючи при цьому кращі риси захисника Батьківщини. Виконуючи обов'язок по захисту суверенітету та територіальної цілісності держави у південно-східних областях країни прикордонники своїм героїзмом, мужністю та відвагою вписали славетну сторінку в історію України. Ми схиляємо голови перед патріотами, які до кінця виконали військовий обов'язок, до останнього подиху залишилися вірними священним зобов'язанням Військової присяги і віддали найдорожче – своє життя – за Україну.

Дії цих героїв є прикладом прояву патріотизму. Ми вважаємо, що саме такі приклади «синьо-жовтою стрічкою мають бути вплетені в освітній процес» вищого військового навчального закладу, де

формується мотиваційна основа вирішення завдань оперативно-службової діяльності у подальшому, почуття відповідальності за долю країни і готовності служити її інтересам, утверджувати державність, примножувати славу і гідність свого народу, і мають стати основним засобом патріотичного виховання курсантів. З метою патріотичного виховання майбутніх офіцерів-прикордонників важливо під час заходів патріотичної спрямованості, що проводяться в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, показати конкретні образи сучасних героїв українського народу, розкрити моральні мотиви їхнього героїзму. Важливо, щоб курсанти як під час проведення цих заходів, так і під час зустрічей з учасниками бойових дій, надання їм допомоги дізналися якомога більше про ті випробовування, які випали на долю сучасників, та визначили для себе мотиви і потребу найсумліннішого виконання службових обов'язків.

Отримано 28.02.2017

УДК 371.132:371.125

Олена Іванівна ФЕДОРЕНКО,

завідувач кафедри педагогіки та психології

факультету № 3 (підрозділів поліції превентивної діяльності)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

доктор педагогічних наук, професор;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4948-9524>

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ І СТУДЕНТІВ У ВНЗ МВС УКРАЇНИ

Розглянуто питання національно-патріотичного виховання курсантів і студентів ВНЗ МВС України. Охарактеризовано можливості індивідуальної виховної роботи під час здійснення патріотичного виховання майбутніх офіцерів поліції. Розкрито мету, зміст, основні завдання та напрями національно-патріотичного виховання у ВНЗ МВС України.

Виховання як важливе явище суспільного життя здавна стало провідною функцією людського суспільства. У процесі відродження національної системи виховання його головною метою є передача молодому поколінню соціального досвіду, багатства духовної культури народу, його соціального досвіду, його національної ментальності, своєрідності, світобачення, а також формування особистих рис громадянина України – духовності, моральної, правової, трудової, екологічної, художньо-естетичної та релігійної культури, розвиток індивідуальних здібностей і талантів курсанта. Сьогодні виховання